

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	กระบวนการกลายเป็นคนจน กรณีศึกษาชาวบ้านปางอึกา	
	จังหวัดเชียงใหม่ (พ.ศ.2500-พ.ศ.2543)	
ชื่อผู้เขียน	นางสาวอัมพวา เพ็ชรกิ่ง	
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาประวัติศาสตร์	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	อาจารย์ อรรถจักร สัตยานุรักษ์	ประธานกรรมการ
	ศาสตราจารย์ ดร.นิธิ เอียวศรีวงศ์	กรรมการ
	อาจารย์ อัญชลี สุสายัณห์	กรรมการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาประวัติศาสตร์กระบวนการกลายเป็นคนจนของชาวบ้านปางอึกา เพื่อชี้ให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการสูญเสียศักยภาพในการพึ่งพาตนเองทางด้านเศรษฐกิจ ทำให้เกิดภาวะความยากจนจากเดิม กล่าวคือ การไร้สิทธิทำกิน และไร้ทางเลือกในการพัฒนาศักยภาพตนเองตามภูมิปัญญา เนื่องจากตกอยู่ในสภาพการพึ่งพาทายนอกเพื่อความอยู่รอด

จากการศึกษาพบว่าเดิมชุมชนมีความสามารถในการพึ่งตัวเองด้านเศรษฐกิจมีการพึ่งพาทายนอกเล็กน้อยชุมชนมีความสัมพันธ์ในเชิงเกื้อหนุนให้สมาชิกสามารถจัดการผลิตด้านทรัพยากรและแรงงานตามจารีตประเพณีเดิม กระบวนการกลายเป็นคนจนของชาวบ้านปางอึกา เกิดจากเงื่อนไขสำคัญคือการสถาปนาระบบกรรมสิทธิ์ของรัฐทับซ้อนสิทธิตามจารีตประเพณีของชุมชนในการใช้ที่ดินและป่า และการพัฒนาชาวเขาโดยการครอบงำทางวัฒนธรรมโดยรัฐที่เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจทุนนิยมส่งเสริมการผลิตเชิงพาณิชย์มีการขูดรีดธรรมชาติมาใช้ตอบสนองความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ผลคือมีการทำลายระบบนิเวศตามธรรมชาติอย่างมโหฬาร ทรัพยากรธรรมชาติและความอุดมสมบูรณ์ร้อยละร้อยหรือลงไป ชุมชนในพื้นที่ป่าพึ่งพาป่าได้น้อยเป็นเงื่อนไขที่บีบให้ชาวบ้านปางอึกาต้องพึ่งพารายได้เป็นเงินสดเพื่อซื้ออาหารและใช้จ่ายในชีวิตประจำวันมากขึ้น

ชุมชนปางอึกาถูกบีบให้เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตจากเดิมสู่การสูญเสียความสามารถในการควบคุมและจัดการทรัพยากร ชาวบ้านปางอึกามีทางเลือกในการปรับตัวทางเศรษฐกิจน้อย เนื่องจากส่วนใหญ่ไม่สามารถปรับใช้ที่ไร่เพื่อสร้างรายได้ในระบบเกษตรเชิงพาณิชย์ บางรายทดลองปลูกพืชเชิงพาณิชย์แต่

ประสบความล้มเหลว ในด้านการทำไร่ชาที่บ้านหันมาใช้ยาฆ่าหญ้า สารเคมีปราบศัตรูพืชเนื่องจากไม่มีแรงงานและเวลามากเพียงพอที่จะดูแลไร่ แรงงานส่วนใหญ่ถูกใช้เพื่อทำงานรับจ้างหารายได้เงินสด

การปรับตัวเป็นแรงงานรับจ้างเผชิญกับปัญหาแหล่งจ้างงานไม่แน่นอน พบว่าวิถีชีวิตขึ้นอยู่กับงานรับจ้างโดยไม่มีอำนาจต่อรอง รายได้จากการรับจ้างใช้จ่ายสำหรับซื้ออาหารและเป็นค่าใช้จ่ายในด้านการศึกษาของลูก ปัจจุบันชาวบ้านปางอีกาส่วนใหญ่ไม่สามารถผลิตข้าวได้เพียงพอสำหรับบริโภคในครัวเรือนได้ตลอดปีและมีหนี้สิน ชาวบ้านพบว่าชีวิตในปัจจุบันยากจนลง เนื่องจากสูญเสียการพึ่งพาตัวเองและอำนาจทางเลือกในการปรับตัวด้านเศรษฐกิจ

Title of Thesis	The Process of Becoming Poor : A case Study of Pang E-Ka Villagers, Chiang Mai Province (1957-2000)		
Author	Miss Ampawa Petking		
Master of Arts	History		
Examining Committee:	Lecturer	Attachak Sattayanurak	Chairman
	Professor	Dr.Nidhi Aeusrivongse	Member
	Lecturer	Anchalee Susayanha	Member

Abstract

This is the study of historical process of becoming poor a case study of Pang E-Ka Villagers. The purpose of this thesis is to show the changes affected from the loss of economic self-sufficient potentiality that in turn has contributed to increasing poverty, such as the loss of livelihood , of option in developing potentiality of one 's wisdom, due to external reliance for survival.

Previously, the community was capable in its economic self-sufficiency with little external reliance , the community, therefore, could retain its mutual assistance that hold contributed to the ability of resources and labor management as had been traditionally practiced. The process of becoming poor among the people of Pang-E-Ra came primarily from the establishment of State ownership over traditional ownership of the people in use of land and forest. Moreover, the development of the hill-tribes under State domination as regards to culture , has led to the emphasis on the development of capitalist and market economy through the exploitation of ecology in response to economy growth. As a result , the process has contributed to the destruction of ecology on a large scale. Natural resources and riches diminish. Those communities within the proximity of forest rely less on forest resources and force them to rely more on cash income to purchase food and for daily expenses.

Pang-E Ra villagers have been forced to change from their traditional livelihood to the loss of natural resources ' control and management. They also have less option in economic adjustment due to the great majority cannot adjust their land use of insecticide as a result of insufficient labor force and time. This is due to most labor force has been used as paid laboress in return for cash.

The adjustment in being paid laboress as well as the search for work are uncertain phenomena while this new livelihood has to depend on the payment for their work with no largaining power. The income earned from their labor is used to pay for food and their children's education. Currently, the majority of Pang-E-Ra villagers cannot produce rice sufficiently for their yearly household consumption and become in debt, the people find out that their current livelihood has become poorer due to the loss of self-sufficiency and the unfortunate poorer lack of option in economic adjustment.